

Borçlu ve kefil hakkında aynı anda icra takibi başlatılması halinde alacaklı tarafından şüpheli alacak karşılığı ayrılıp ayrılamayacağı.

Belge türü	Özelge
Kanun	VERGİ USUL KANUNU
Özelge no	11395140-105[VUK-1-23670]-1098808
Tarih	29.09.2022

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığı

Gelir Kanunları Usul Grup Müdürlüğü

Sayı : 11395140-105[VUK-1-23670]-1098808

29.09.2022

Konu : Borçlu ve kefil hakkında aynı anda icra takibi başlatılması halinde alacaklı tarafından şüpheli alacak karşılığı ayrılıp ayrılamayacağı.

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzda; şirketinizin gelirinin sadece kira geliri olduğu, kiraya verdiğiniz okulun kira ödemelerini 2019 yılında tahsil edemediğiniz için asıl borçlu kiracı ve müteselsil kefil hakkında aynı zamanda icra takibi başlattığınızdan bahisle, söz konusu icra takibine konu alacaklarınız için şüpheli alacak karşılığı ayrılıp ayrılmayacağı hususunda Başkanlığımız görüşü talep edilmektedir.

213 sayılı Vergi Usul Kanununun 323 üncü maddesinde, "*Ticari ve zirai kazancın elde edilmesi ve idame ettirilmesi ile ilgili olmak şartıyla;*

1. Dava veya icra safhasında bulunan alacaklar;

2. Yapılan protestoya veya yazı ile bir defadan fazla istenilmesine rağmen borçlu tarafından ödenmemiş bulunan ve 3.000 (534 Sıra No.lu V.U.K Genel Tebliği ile 1.1.2022'den itibaren 4.000-TL) Türk Lirasını aşmayan alacaklar;

şüpheli alacak sayılır.

Yukarıda yazılı şüpheli alacaklar için değerlendirme gününün tasarruf değerine göre pasifte karşılık ayrılabilir.

Bu karşılığın hangi alacaklara ait olduğu karşılık hesabında gösterilir. Teminatlı alacaklarda bu karşılık teminattan geri kalan miktara inhisar eder.

Şüpheli alacakların sonradan tahsil edilen miktarları tahsil edildikleri dönemde kar zarar hesabına intikal ettirilir." hükümlerine yer verilmiştir.

Bu hükümlere göre, ticari kazancın elde edilmesi veya idame ettirilmesi ile ilgili olarak dava veya icra safhasında bulunan alacaklarla, yapılan protestoya veya yazı ile bir defadan fazla istenilmesine rağmen borçlu tarafından ödenmemiş olan dava ve icra takibine değmeyecek derecedeki küçük alacaklar şüpheli alacak sayılmakta ve münhasıran maddede belirtilen şartları haiz alacaklar için karşılık ayrılması mümkün bulunmaktadır.

Ayrıca, şüpheli alacak karşılığı ayrılmasında temel unsur, ortada bir alacağın olması ve bu alacağın tahsilinin mezkûr maddede belirtilen kapsamda şüpheli hale gelmiş bulunmasıdır. Mahkemeye dava veya icra merciine takip dilekçesinin verilmiş olması, alacağın dava veya icra safhasına intikal ettiğini göstermektedir. Ancak, şekli bir başvuru alacağın şüpheli sayılması için yeterli değildir. Bir alacağın dava veya icra safhasında olduğunun kabulü için mahkemeye dava veya icra merciine takip için dilekçe verilmiş olması ve gerek mahkemeye gerek icra merciine yapılan başvuruların ciddiyetle takip edilmesi gerekmektedir.

Mezkur Kanun hükmü, teminatlı alacaklarda bu karşılığı teminattan geri kalan miktarla sınırlamakta, alacağın banka teminat mektubu, ipotek, haciz, rehin, kefil vs. suretlerle teminata bağlanmış olması halinde, teminatlı kısım için şüpheli alacak karşılığı ayrılmayacağını kabul etmiş bulunmaktadır.

Diğer taraftan, teminat, bir hakkı güvence altında bulundurmak, bir borcun ifa edileceği ya da ifa edilmemesi halinde tazmin edileceğine ilişkin güvence ya da karşılık vermek olarak tanımlanabilir. Teminatlar aynı ve şahsi olmak üzere ikiye ayrılmaktadır. Aynı teminatlar; taşınır rehni, taşınmaz rehni, ticari işletme rehni; şahsi teminatlar ise garanti ve kefalet sözleşmeleri ile banka teminat mektuplarıdır. Ayrıca borcun ödenmemesi üzerine cebri icra yoluyla borçlunun mal varlığına haciz konulması halinde de

alacağın karşılıksız kalmadığı değerlendirilmektedir.

Buna göre, kefalete bağlı alacaklar, şüpheli alacak uygulamasında teminatlı alacak olarak kabul edilmekte olup, alacağın teminatsız hale gelmiş olması kaydıyla, diğer şartların varlığına bağlı olarak, bu kapsamdaki alacaklar için şüpheli alacak karşılığı ayrılabilmesi mümkün bulunmaktadır. Dolayısıyla, somut durumda, mezkûr madde hükümleri dikkate alındığında, kefil nezdindeki takibin sonuçsuz kalması halinde alacağın kefil nezdinde tahsil kabiliyetinin kalmayacağı (teminatsız hale geleceği), bu durumun vukuunu müteakiben, asıl borçlu (kiracı) nezdinde alacağın icra/dava yoluyla takibinin varlığı halinde şüpheli alacak karşılığı ayrılacaktır.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026